

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата (Теория и история на културата (Архетипни символи от тракийска култура), обявен в Държавен вестник, бр. 57 от 04.07.2023 г. за нуждите на катедра „Културология“ към Факултета по изкуствата на Югозападния университет „Неофит Рилски“

от доц. д-р Димитрия Костадинова Спасова, катедра „Културология“, Факултет по изкуствата, Югозападен университет „Неофит Рилски“, професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата

Настоящото становище ми бе възложено на 7 септември 2023 г. на заседание на Научното жури, назначено със заповед на Ректора на Югозападния университет № 1317 от 30.08.2023 г. Единствен кандидат е гл. ас. д-р Антон Иванов Генов. Приложената от кандидата документация съдържа таблици и доказателствен материал за изпълнение на Минималните национални изисквания за Научна област 3. Социални, стопански и правни науки и на Допълнителните изисквания за заемане на академични длъжности в Югозападния университет.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Антон Генов защитава докторска дисертация в Югозападния университет на тема „Скални светилища от Рило-Родопския масив. Семантични и функционални аспекти“ през 2014 г. в направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. През 2015 г. в същия университет и професионално направление стартира академичната преподавателска дейност на кандидата. В Катедрата по културология той заема длъжността „Асистент“ до 2018 г., а от 2018 г. и понастоящем е „Главен асистент“.

Д-р Генов има необходимата преподавателска натовареност от лекции и упражнения за заемане на академичната длъжност „доцент“, предвидена в Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“. За академичната 2023-2024 г. той чете лекции по 8 задължителни дисциплини, две от които се състоят от лекции и упражнения, и води семинарни упражнения по 1 дисциплина. Приложената обща натовареност е от 525 часа, при необходими 360.

Важен акцент в педагогическата дейност на д-р Генов са реализираните

съвместно със студенти и докторанти научно-изследователски и художественотворчески проекти. Той е организатор и лектор в четири изнесени студентски научно-практически семинара, два от които международни. Участва в организирането на два съвместни проекта между катедрите „Културология“ и „Телевизионно, театрално и кино изкуство“ за заснемане на студентски видео материали. Научен ръководител е на няколко студентски изложби, на теренни изследвания и на едnodневни изнесени обучения за студенти от катедра „Културология“. Занимава се също така с практическото обучение във Факултета по изкуствата по проекта „Студентски практики“, а в частност се занимава с организиране на практическото обучение на студентите от катедра „Културология“. Последната му важна инициатива е онлайн рубриката „Факултет по изкуствата – На фокус днес“, в която се публикуват интервюта със студенти от Факултета по изкуствата. Осреднената оценка за качеството на обучение на гл. ас. д-р Антон Генов, получена от студентите, е 5,48.

Кандидатът е участвал в 1 национален научен проект, в 1 научен проект на Югозападния университет и в 2 международни проекта. Част от библиографията, приложена като доказателствен материал, е резултат именно на теренните изследвания в рамките на тези проекти. Участвал е също така в две преподавателски мобилности по програма „Еразъм +“ през 2022 и 2023 г.

Д-р Генов е приложил в документите си научната продукция, която напълно съответства на профила на обявения конкурс. Научните публикации са двадесет и една и не повтарят използваните за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „Главен асистент“. В периода 2018-2023 г. той публикува две самостоятелни монографии (хабилитационен труд и книга по дисертационния труд); две колективни монографии и шестнадесет статии и доклади. От приложените статии: 13 са самостоятелни публикации, 7 са в съавторство. Сред тях 4 са в престижни сборници в чужбина; 4 са в престижни сборници в България, 3 са в Енциклопедия на БАН; 1 в научно издание, реферирано и индексирано в световни бази данни.

Д-р Генов се включва активно в дейностите на Университетския научно-изследователски център за древни европейски и източно-средиземноморски култури. Сред най-важните инициативи в това отношение трябва да отбележа на първо място провежданият през 4 години международен симпозиум „Мегалитни паметници и култови практики“. Кандидатът е член на Организационния комитет на симпозиума още от времето на неговото инициране през 2012 г., а през 2020 г. е редактор на третия сборник с доклади. Друга важна дейност е включването му в ежегодните теренни изследвания на Центъра за древни култури, които

намират своето продължение в написаните доклади за научни конференции и в няколкото фотоизложби за презентиране на резултатите. През 2023 г. Антон Генов организира публична лекция на швейцарския археолог и астроном д-р Еберхард Цангер за студенти и преподаватели от Югозападния университет по проблематиката на мегалитните светилища.

Списъкът със забелязани цитирания е 19, от които 5 са в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 14 са в нереферирани списания с научно рецензиране.

II. Оценка на научните резултати и приноси

Богатата библиография, приложена от д-р Антон Генов като доказателствен материал за конкурса, показва траен интерес към изследването на мегалитните и скално-изсечени паметници, главно в планините на Западна и Югозападна България. Тази проблематика е основен акцент във вече рецензираната книгата върху дисертационния труд на д-р Генов – „Обожествената природа. Скални светилища от Рила, Родопите и Пирин“ (2018 г.). Предложеният хабилитационен труд на тема „Архетипни символи и образи от тракийската култура и изкуство“ надгражда изследваната проблематиката, като въвежда в анализа концепцията на Карл Густав Юнг за архетиповете и колективното несъзнавано, илюстрирани през свещените места, материалната култура, изкуството и митологията на древно-тракийските племена. Приносни моменти, освен самото прилагане на подхода върху тракийската древност, са също така: • анализът на проявлението на архетипа „божественото дете“ / „детето герой“ в митологизирането на образа на тракийския владетел; • анализът на митологичния „оттеглил се герой“ през архетипа на „мъдреца“ и „отшелника“; • анализът на хиерогамията като алегория на мъжкото и женско начало и като ритуал, свързан с природния код на светилищата, с гробничните съоръжения и с други обекти за легитимиране на божествеността на царската власт в Древна Тракия и формирането на митологичната представа за повторното раждане и обезсмъртяването на владетеля.

Статиите на д-р Генов и главата му в колективната монография „Мегалитни светилища от Югозападна България“ са плод на резултатите от многогодишните теренни проучвания на кандидата в региона на Югозападна и Западна България. Като приносни моменти се открояват:

- въвеждането в научно обръщение на редица мегалитни и скално-изсечени светилища, разположени в планините Рила, Пирин, Родопите, Конявска, Огражден и Влахина;
- обогатяването на интерпретациите на основните природни кодове – „Слънцето“, „Скалата“, „Водата“, „Свещената планина“ и други чрез

- данните за скалните светилища от изследвания регион;
- обогатяване на интерпретациите за приемствеността между предхристиянските свети места и християнските черковища в Западните Родопи;
  - опитът за включването на изследваните светилища в концепцията за свещената география;
  - анализът на визуалните връзки между мегалитните и скално-изсечени светилища, с акцент върху светилищата в Западните Родопи;
  - обогатяване на научните сведения за съчетаването на скалните обекти с некрополи и по-конкретно анализът на скалната гробница край с. Жижево като хероон, символичен център, свещена планина и вход към Отвъдното;
  - акцентът върху опорочаването на нематериалното културно наследство на мегалитните паметници при сблъсъка му със съвременния свят.

III. Критични бележки и препоръки

Д-р Антон Генов се е справил със сложна интердисциплинарна научна проблематика. Бих могла да препоръчам на първо място да задълбочи и разшири изследванията си върху пластове от културната ни история през призмата на колективното несъзнавано и архетиповете. Препоръчвам също така да разработи задължителен или избираем курс по проблематиката, който да бъде включен в учебните планове на специалности „Културология и културен мениджмънт“ и „Култура и културен туризъм“.

IV. Заключение

В заключение, въз основа на анализа на научната, проектна и педагогическата дейност на кандидата, смятам, че гл. ас. д-р Антон Генов отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, на Правилника за прилагането му и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Той покрива Минималните национални изисквания и Допълнителните изисквания на Югозападния университет за заемане на академичната длъжност „доцент“. Убедено гласувам с „ДА“ и препоръчвам на членовете уважаемото Научно жури и на членовете на Факултетния съвет на Факултета по изкуствата да утвърдят кандидатурата на гл. ас. д-р Антон Иванов Генов в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата: Теория и история на културата (Архетипни символи от тракийска култура).

14.10.2023 г.

.....
Доц. д-р Димитрия Спасова

ACADEMIC OPINION

on the materials for participation in a competition for the academic position of "Associate Professor", Field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, Professional field 3.1 Sociology, anthropology and cultural sciences. Theory and history of culture (Archetypal symbols in Thracian culture), announced in the "State Gazette," No. 57/ 04.07.2023 for the needs of the Department of Cultural Studies at the Faculty of Arts of South-West University

by Assoc. Prof. Dimitriya Kostadinova Spasova PhD, Department of Cultural Studies, Faculty of Arts, South-West University "Neofit Rilski", Professional field 3.1 Sociology, Anthropology and Cultural Sciences

This Academic opinion was assigned to me on September 7, 2023, at a meeting of the Scientific Jury, appointed by order of the Rector of South-West University № 1317/ 30.09.2023. The only candidate is Anton Ivanov Genov PhD. Presented documents contain tables and evidentiary materials for the implementation of the Minimum National Requirements for the Field of higher education 3. Social, economic and legal sciences and the Additional Requirements for Holding Academic Positions in South-West University.

I. Summary data on the scientific production and the activity of the candidate

Anton Genov defended his PhD dissertation on "Rock sanctuaries from the Rilo-Rhodope massif. Semantic and functional aspects" at South-West University, Professional field 3.1 Sociology, anthropology and cultural sciences in 2014. The candidate's academic teaching activity started at the same university and professional field in 2015. From 2015 to 2018 he held the position of "Assistant Professor" in the Department of Cultural Studies. Since 2018 he is "Chief Assistant Professor" in the same Department.

Dr. Genov has the necessary teaching load of lectures and exercises to occupy the academic position of "Associate Professor", provided for by the Regulations for the Development of the Academic Staff of South-West University. For the academic year 2023-2024, he lectures in 8 compulsory courses, two of which consist of lectures and exercises, and leads seminar exercises in 1 course. The applied total workload is 525 against the required 360 hours.

An important highlight of Dr. Anton Genov's pedagogical activity is the work with students and PhD students, including in research and art projects. He is an organizer and lecturer in 4 scientific and practical seminars, two of which are international. He has participated in the organization of two projects between the Department of Cultural Studies and the Department of Television, Theater and Cinema Arts for filming student video materials. He is the scientific supervisor of several student

exhibitions, field studies and one-day trainings. He is also involved in practical training at the Faculty of Arts under the "Student Practices" project, and in particular he is involved in the organization of the practical training of the students of the Department of Cultural Studies. His latest major initiative is the online column "Faculty of Arts - In Focus Today", in which interviews with students from the Faculty of Arts are published. The average assessment for the quality of education of Chief Assistant Professor Anton Genov PhD, obtained by the students, is 5.48. The candidate has participated in 1 national scientific project, in 1 scientific project of South-West University and in 2 international projects. Part of the rich bibliography, attached as evidentiary material, is a result of the field researches within these projects. Last but not least, he has participated in 2 Erasmus + teaching mobilities in 2022 and 2023.

Dr. Genov has attached in his documents the scientific production, which fully corresponds to the profile of the announced competition. There are twenty-one scientific publications and they do not repeat those used to acquire the PhD degree and those used to occupy the academic position of "Chief Assistant Professor". In the period 2018-2023, he has published two independent monographs (habilitation work and a book on the PhD dissertation); two collective monographs and sixteen articles and reports. Of the attached articles: 13 are independent publications, 7 are co-authored. Among them, 4 are in prestigious collections abroad; 4 are in prestigious collections in Bulgaria, 3 are in Encyclopedia of BAS; 1 publication is indexed in world databases with scientific information.

Dr. Genov is actively involved in the activities of the University Research Center for Ancient European and Eastern Mediterranean Cultures. Among the most important initiatives in this regard, I have to mention the international symposium "Megalithic Monuments and Cult Practices" held every 4 years. The candidate has been a member of the Organizing Committee of the symposium since its inception in 2012, and in 2020 he is the editor of the third collection of papers. Another important activity is his inclusion in the annual field studies of the Center for Ancient Cultures, which find continuation in written reports for scientific conferences and in several photo exhibitions. In 2023, Anton Genov organized a public lecture on the issue of megalithic sanctuaries by the Swiss archaeologist and astronomer Dr. Eberhard Zanger in South-West University.

The list of noticed citations is 19, of which 5 are in peer-reviewed monographs and collective volumes, 14 are in non-refereed peer-reviewed journals.

II. Assessment of scientific results and contributions

The rich bibliography submitted by Dr. Anton Genov as evidentiary material shows a lasting interest in the study of megalithic and rock-cut monuments, mainly in the mountains of Western and Southwestern Bulgaria. This issue is the main focus of

the already reviewed book on the dissertation work of Dr. Genov - "The Divinized Nature. Rila, Rhodope and Pirin Rock Sanctuaries (2018). The habilitation work on "Archetypal symbols and images of Thracian culture and art" builds on the researched issues by introducing into the analysis Carl Gustav Jung's concept of the archetypes and the collective unconscious, illustrated through the sacred places, material culture, art and mythology of the ancient Thracian tribes. Contributory moments, apart the approach application to Thracian antiquity, are also: • the analysis of the manifestation of the "divine child" / "hero child" archetype in the mythologizing of the Thracian ruler; • the analysis of the mythological "retired from the world" hero through the archetype of the "sage" and the "hermit"; • the analysis of hierogamy as an allegory of the masculine and feminine and as a ritual related to the natural code of sanctuaries, tulumus and other monuments to legitimize the divinity of royal power in Ancient Thrace and the formation of the mythological notion of the rebirth and immortalization of the ruler.

Dr. Genov's articles and his chapter in the collective monograph "Megalithic Sanctuaries in Southwestern Bulgaria" are the result of the candidate's field researches in Southwestern and Western Bulgaria. Contributing moments are:

- the introduction into scientific circulation of a number of megalithic and rock-cut sanctuaries located in the Rila, Pirin, Rhodope, Konyavska, Ograzhden and Vlahina mountains;
- enrichment of the interpretations of the main natural codes - "The Sun", "The Rock", "The Water", "The Sacred Mountain", etc. through the rock sanctuaries data from the researched region;
- enrichment of the interpretations of the continuity between the pre-Christian and the Christian holy places in the Western Rhodopes Mountains;
- the attempt to include the sanctuaries in the concept of the sacred geography;
- the analysis of the visual connections between the megalithic and rock-cut sanctuaries emphasising the sanctuaries in the Western Rhodopes Mountains;
- the enrichment of scientific information about the combination of rock objects with necropolises and, more specifically, the analysis of the rock tomb near the village of Žiževo as a heroon, a symbolic center, a sacred mountain and an entrance to the Other world;
- the emphasis on the destruction of the megalithic monuments' intangible cultural heritage in its collision with the modern world.

III. Critical remarks and recommendations

Dr. Anton Genov has dealt with a complex interdisciplinary scientific issue. First, I could recommend that he continue to work in the same direction, expanding his research on the layers of our cultural history through the lens of the collective unconscious and archetypes. I also recommend that he develop a mandatory or

elective course on this issue for the curricula of the Department of Cultural Studies' specialties.

IV. Conclusion

In conclusion, based on the analysis of the candidate's scientific, project and pedagogical activities, I'm firmly convinced that Dr. Anton Genov meets the requirements of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Implementation and the Regulations for the Development of the Academic Staff of South-West University. He meets the Minimum National Requirements and the Additional Requirements of South-West University for holding the academic positions of Associate Professor.

I express my POSITIVE opinion and I recommend to the members of the Scientific Jury and to the Faculty Council of the Faculty of Arts is to approve the candidacy of Anton Ivanov Genov PhD in Professional field 3.1 Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Theory and history of culture (Archetypal symbols in Thracian culture).

14.10.2023 г.

.....
Assoc. prof. Dimitriya Spasova PhD